

disse Kontrakter, selv ere klare over, at de indeholde Bestemmelser, som det ikke vilde være heldigt at faa frem for Offentligheden. Men var der nu ikke Anledning til for det ærede Medlems Presse at forlange, at Kontrakten skulde frem for Offentligheden, forinden man dømmer os? Og vi ere jo blevne dømte af det ærede Medlems Presse, fordi vi have tilladt os at kritisere Forholdene paa Thomasminde. Men forinden man tillader sig en saadan Dom over os, synes jeg, det var rigtigt, om man fra den Side foranstaltede en selvstændig Undersøgelse i Lighed med den, vi have foretaget. Vi have foretaget en meget omfattende, grundig og selvstændig Undersøgelse. Vi nøjedes ikke med den Fremstilling, vedkommende Arbejders Hustru havde givet, da hun kom til os for at klage. Vi skrev ikke efter Oplysninger, men vi søgte Underretning hos Egnens Beboere, vi talte med Forvalter Olsen paa Thomasminde pr. Telefon, og vi toge derud for at undersøge Forholdene personligt og søgte at faa fat i Kontrakten, hvilket imidlertid viste sig umuligt. Den Kontrakt, jeg har faaet fat i, er fra 1893—94, og jeg fremhævede det netop for ikke at forstærke det Indtryk, som man maatte faa efter min Skildring af Forholdene paa Thomasminde. Jeg fremhævede udtrykkeligt, at de Lønninger, som opgaves i den af mig refererede Kontrakt, ikke vare gældende nu, men at Lønningerne nu vare højere. Hvis jeg vilde have fremkaldt det Indtryk, at Forholdene for Øjeblikket vare saaledes, som Tilfældet var efter Kontrakten 1893—94, vilde jeg selvfølgelig ikke have gjort opmærksom paa, at Lønningerne nu vare højere. Det ere de, og jeg gjorde udtrykkeligt opmærksom paa, at den Kontrakt, hvorom der her er Tale, ikke er fra Dags Dato, men var nogle Aar ældre. Der behøves da heller ikke nogen Indrømmelse eller nogen Skærpelse af Udtryksmaaden, naar Talen er om disse Forhold. De Udtryk, jeg har anvendt over for Herregaarden Thomasminde Arbejdsforhold som over for lignende Arbejdsforhold paa andre Herregaarde, have i Formen været langt mere afdæmpede end de Udtryk, som ere blevne gjorte gældende i den af mig omtalte Bog, som er udgiven af en af vore Forfattere, og der findes da ikke alene socialistiske Blade, men der er ogsaa Venstreblade, som erklære, at hvert Ord Johan Skjoldborg har skrevet om Herregaardsforholdene, er rigtigt Ord til andet. Det er vist utvivlsomt ogsaa rigtigt, hvad der er frem-

kommet i en Anmeldelse i „Politiken“ af Georg Brandes, at en Herregaard er i vort lille Samfund en Stat i Staten, hvor hver har sin Rang, og hvor hver behandles efter sin Rang. Der er ingen Tvivl om, at det i mange Henseender er en usminket Fremstilling af de grelle Forhold, som findes der. Jeg har ikke valgt at fremstille disse Forhold saa grelt og saa stærkt, som de ere fremstillede i Skjoldborgs Bog, skønt der kunde være god Anledning dertil; jeg har netop holdt mig til den Realitet, som foreligger ved den Aktualitet, at der er blevet nedlagt et Fogedforbud imod, at „Demokraten“ omtaler Forholdene paa Herregaarden Thomasminde.

Formanden: Er det ærede Medlem ved Afslutningen af sit Foredrag? (*Sabroe:* Nej!) Saa skal jeg hermed afbryde Forhandlingerne.

Næste Møde holdes Torsdag den 23. Oktober, Kl. 1, med samme Dagsorden:

Fortsættelse af første Behandling af:

Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1. April 1903 til 31. Marts 1904.

Mødet hævet Kl. 4.5'.

12te Møde.

Torsdag den 23. Oktober, Kl. 1.

Formanden: En Deputation fra „Dansk Fredsforening“ har den 21. ds. overbragt mig paa Tingets Vegne en paa Foreningens Aarsmøde den 14. Juni d. A. vedtagen Resolution saalydende: „Dansk Fredsforenings Aarsmøde retter en indtrængende Opfordring til Regering og Rigsdag om at drage Omsorg for, at Danmark — om muligt samtidig med de to andre nordiske Riger — over for de øvrige Magter erklærer sig principielt og vedvarende neutralt. Vort Militærvæsen bør omordnes under Hensyn til det derved givne Grund-